

Výroční zpráva o hospodaření příspěvkové organizace
Hřbitovy města Olomouce
v roce 2014

Název organizace: Hřbitovy města Olomouce, p.o.
Adresa: tř. Míru 104, 779 00 Olomouc
Telefon: 585 413 703
E-mail: hrbitovy@olomouc.eu
www: <http://www.olomouc.eu/hrbitovy>

Vedení organizace: Ing. Igor Kleiner ředitel
Emilie Kučerová zástupce ředitele

Hřbitovy města Olomouce (HmO) jsou příspěvkovou organizací zřízenou **statutárním městem Olomoucí**, majitelem většiny hřbitovních pozemků, za účelem správy všech olomouckých hřbitovů (Neředín, Nová Ulice, Nedvězí, Slavonín, Nové Sady, Holice, Hodolany, Chválkovice, Svatý Kopeček, Černovír a Chomoutov) o ploše 22,5 ha a za účelem poskytování vybraných služeb v oblasti pohřebnictví. Do země nelze pohřbívat na hřbitovech Hodolany, Černovír, Chomoutov a částečně na Svatém Kopečku.

Statutární město Olomouc v roce 2014 uvolnilo HmO na provoz částku ve výši 3.500 tis. Kč.

Od 1. 1. 1998 platí nový ceník nájmu a služeb s nájmem spojených za pietní místa, o kterém jsem informoval Radu města Olomouce na jednání 16.12.1997. Podstatné zvýšení cen je dáno jednak novou metodikou výpočtu, která snížila neopodstatněný nepřiměřený cenový rozdíl mezi malými, středními a velkými místy, jednak zpoplatňováním dosud bezplatných nebo jen částečně hrazených služeb, samozřejmě i možnostmi rozpočtu města. Cena služeb s nájmem spojených je v souladu s doporučením Rady města Olomouce každoročně zvyšována o inflaci předchozího roku vyhlášenou ČSÚ. Sjednáním nájemní smlouvy k hrobovému místu se dobrovolně začleňujeme do skupiny, která by měla být schopná nést veškeré provozní i přímé investiční náklady údržby, a příspěvek města brala jako doplňkový zdroj pouze pomáhající zkrášlit místa, která neodmyslitelně ke každému lidskému společenství patří, a která nesou obraz jeho kulturní úrovně.

Na výsledcích roku 2014 se podílelo přepočteno 16,25 pracovníků.

Olomoucké hřbitovy patří mezi místa, na kterých odsouzení vykonávají tresty obecně prospěšných prací. Po dlouholetých zkušenostech mohu tvrdit, že přínos pro vzhled hřbitovů je velmi problematický, závislý především na individuálním přístupu odsouzených, z nichž někteří výkon trestu u HmO ani nezačínají. Zatímní zkušenosti s výkony odsouzených spolu s minimálními možnostmi na ně působit mě o výhodnosti jejich nasazení nepřesvědčily, přestože nepochybuji o celospolečenské výhodnosti trestu obecně prospěšných prací.

Od srpna 2009 mohli dlouhodobě nezaměstnaní splnit u HmO podmínky pro výplatu dávek sociální pomoci. 27.listopadu 2012 Ústavní soud České republiky proces ukončil. Veřejná služba pochopitelně kladla zvýšené nároky na organizaci práce u HmO, ale zcela nepochybně může být považována za přínosnou pro vzhled olomouckých hřbitovů. Je zřejmé, že se odvedené pomocné výkony bez náhrady nebo jen s náhradou částečnou promítnou do stavu hřbitovů.

Ve spolupráci s Úřadem práce v Olomouci jsme do údržby hřbitovů zapojili dvě dlouhodobě nezaměstnané osoby, na jejichž mzdové náklady jsme obdržely příspěvek z evropskounijních zdrojů.

Vědomi si úzké spojitosti mezi aktuálností evidence nájemců pietních míst a možností zkulturnit místa posledního odpočinku našich předků, také v roce 2014 pracovníci HmO

usilovali o nápravu dlouhodobě zanedbávané evidence. Důraz byl kladen zejména na řešení pietních míst s neproplaceným pronájmem.

Od druhé poloviny roku 2014 HmO získávají prostřednictvím MmO aktuální adresy přestěhovaných nájemců nebo alespoň informaci o úmrtí nájemce. Získání adresy pro HmO znamenalo doplacení 50-ti dlužných z cca 300 vznesených dotazů, což považuji, s ohledem na největší podíl zemřelých nájemců v dotazech, za výborný výsledek. Bezpochyby je v zájmu nájemce jeho zapomnětlivost sdělit pronajímateli svou platnou adresu krátkou cestou napravit. HmO vylepují také výzvy na hrobová zařízení. Ukazuje se však, že díky různým vtípalům (snímání výzev, přelepování na jiné hroby) jde o postup s nízkou účinností. Vylepování výzev se provádí především za účelem zlepšení vzhledu hřbitovů vyjasněním vlastnických vztahů k jednotlivým pietním místům. HmO se tímto způsobem snaží přetvořit evidenci našich předků v aktuální evidenci žijících nájemců a umožnit tak jednak rozpouštění rostoucích nákladů na co největší počet pietních míst a také prakticky vyloučit možnost zrušení pietního místa bez vědomí nájemce nebo jeho blízkých. K 05.03.2014 bylo z 16 195 obsazených míst 1 178 s neproplacenými poplatky, přičemž se již jedná většinou o místa s krátkodobou neproplaceností, kdy nájemce odkládá předepsanou platbu do povánočního období. Pokles míst s dlouhodobě neproplacenými poplatky byl dosažen jednak důsledným oslovováním nájemců za využití od 01.01.2003 v soulad uvedených zákonů o obcích a o pohřebnictví a naplněním podmínek pro zrušení užívání místa dle zákona o pohřebnictví. Z celkového evidovaného počtu 15 629 nájemců máme potvrzeno 371 úmrtí nájemce. Řešení neproplacených míst je pro náš malý tým časově velmi zatěžující a finančně nákladný. Takto nadbytečně spotřebovaný čas bychom raději využili pro práci na projektech přinášejících zlepšený vzhled hřbitovů. Uvítal bych, kdyby se rychleji rozrůstaly řady uživatelů, kteří přicházejí před koncem zaplaceného období toto prodloužit nebo předali jiné pokyny k budoucnosti pietního místa. V roce 2014 jsme přijali 3 040 hotovostních plateb a vystavili 3 689 dokladů o zaplacení nájmu a služeb s nájmem spojených. Výběr nájmu, služeb s nájmem spojených, poskytnutých služeb, prodeje hrobového zařízení dosáhl výše 5 730 tis. Kč.

Odvoz odpadů ukládaných do kontejnerů je smluvně zajištěn u Technických služeb a.s. Problémem je zneužívání kontejnerů občany pro ukládání nejrůznějšího odpadu, zejména na hřbitovech ve Slavoníně, Nových Sadech, Hodolanech, Svatém Kopečku, Chválkovicích.

Dlouhodobě budovaná kvalitní technická základna umožnila pracovníkům hřbitovní údržby systematictější celoroční údržbu hřbitovních ploch.

Účetnictví HmO roku 2014 prošlo auditem s výrokem auditora „bez výhrad“. Náklady na audit činily 36 300,-Kč.

Děkuji uživatelům i návštěvníkům, kteří naši snahu a změny zaregistrovali. Vaše slova nás těší a věřím, že i při ohlédnutí za letošním rokem zaznamenáte další zlepšení.

Hospodaření Hřbitovů města Olomouce skončilo účetním ziskem ve výši 981 tis.Kč.

HmO zaúčtovaly odpisy ve výši 833 tis.Kč.

Zákon 256/2001 Sb., o pohřebnictví

Po dlouhých letech platnosti problematiku pohřebnictví spíše neřešící vyhlášky 19/1988 Sb. je od 01.01.2002 účinný zákon 256/2001 Sb. o pohřebnictví. Co zákon přinesl? Především písemně uzavřenou nájemní smlouvu mezi nájemcem a provozovatelem pohřebiště s oboustranně jasnými vymahatelnými právy a povinnostmi. Výraznou změnou je zákonná povinnost nájemce oznámit správci pohřebiště každé uložení zpopelněných ostatků v urnách (bohužel povinnost není nájemci naplňována), povinnost přiměřené údržby místa. Zákon zvýšil ochranu uložených uren a hrobového zařízení. Zákon stanovil jasný postup pro ukončení nájmu hrobového místa a umožnil, aby mnohdy zpustlá a negativně vzhled hřbitovů ovlivňující místa, byla postupně likvidována a převáděna na zatravněné plochy. S ohledem na kolize mezi ustanoveními zákona o pohřebnictví a zákona o obcích mohly být až v roce 2003 Radou města Olomouce schváleny řady pohřebišť a stanoveny zásady pro uzavírání nájemních smluv. Nájemní smlouvy jsou s nájemci uzavírány od 27.10.2003, přičemž

předpokládám celkový počet 15 tis.smluv. K 05.03.2014 bylo uzavřeno již 14 860 smluv. Na informační tabuli vpravo před vstupní branou k obřadní síni neředitelského hřbitova HmO dle §29(4)a zákona o pohřbivnictví průběžně zveřejňují výzvy nájemcům hrobových míst, u nichž není HmO známá současná adresa nebo adresa jejich právních nástupců, k uzavření nájemní smlouvy s tím, že pokud nájemní smlouva nebude uzavřena ve lhůtě stanovené zákonem o pohřbivnictví, dosavadní užívací právo k místu zaniká i přes zaplacené poplatky. Zveřejňují se zde i výzvy k odebrání uren a hrobového zařízení neproplacených míst.

Internet

HmO pravidelně aktualizují stránky na adrese <http://www.olomouc.eu/hrbitovy>, na kterých jsou nájemci informováni také o způsobu a termínech placení svých hrobových míst. Získají zde aktuální informace o HmO, přečtou si řady olomouckých veřejných pohřebišť, vzorovou smlouvu o nájmu hrobového místa, výroční zprávy. **Neznám provozovatele pohřebišť, který by svému nájemci poskytoval informace v tak komplexní a komfortní podobě.** Náklady na stránky nevznikají, protože osobně vykonávám jejich údržbu.

Neředitel

Výsadba obnovených alejí z roku 2013 se dobře ujala a stromy prospívají. Bohužel už ve čtyřech případech zřejmě nájemci hrobových míst násilně ukončili jejich růst buď chemicky nebo přímým skácením. Pachatele se PČR odhalit nepodařilo.

Rozšířili jsme nabídku o dalších 172 hrobových míst pro urny.

Za rok 2014 HmO prodaly 27 nově vybudovaných hrobových zařízení s čistým ziskem 59,4 tis. Kč.

Průběžně po souhlasu MmO odboru životního prostředí odstraňujeme dřeviny ohrožující bezpečnost návštěvníků a majetek uživatelů pietních míst. Kompetentní pracovníci odboru životního prostředí žádosti o skácení dřevin viditelně poškozujících hrobových zařízení již posuzují ve prospěch nájemců. V závislosti na problematice vybraná výsadbová místa nerespektující v čase se rozšiřující nároky na životní prostor dřevin se zamítavá rozhodnutí jevila jako velmi nešťastná a byla zdrojem zbytečných rozporů mezi nájemci a majitelem pozemku.

Systematická činnost a mravenčí úsilí při vyjasnění vlastnických vztahů k hrobovým zařízením umožnila HmO uskutečňovat úpravy hrobových skupin hřbitova. Hrobová zařízení nemající nájemce, ale spoluvytvářející vzhled a atmosféru hřbitova byla sepsána a zdokumentována, část jednoduše ošetřena, část zařízení byla po zdokumentování stavu demontována a připravena k převedení na zatravněné plochy. Jde však o nákladově velmi náročné práce. K údržbě slouží grafické plány hřbitovních skupin, které se osvědčily při orientaci v značně nesořaděných hrobových polích.

HmO v roce 2014 pokračovaly v prodeji opuštěných hrobových zařízení v souladu s Pravidly pro nakládání s opuštěnými hrobovými zařízeními schválenými RmO dne 17.07.2007 a aktualizovanými RmO dne 02.09.2014. Lze očekávat, že celkové náklady na odstranění opuštěných hrobů budou drtivě převyšovat příjmy z prodeje hrobového zařízení.

Statutární město Olomouc zahrnuje v roce 2015 do vznikajících projektů kompletní rekonstrukci vstupních bran a přilehlého oplocení jihovýchodního vstupu hřbitova.

Nová Ulice

Běžná celoroční údržba. HmO považují za nezbytné vyměnit dožitě pletivové oplocení JV a JZ části hřbitova. HmO provedly opravu střechy hřbitovní kaple s náklady 123tis.Kč. Hřbitovní kaple bývá v posledních letech častějším cílem vandalů a zlodějů. Úspěšnost PČR v odhalování pachatelů trestné činnosti je dle očekávání spíše vyjimečná. I když byly HmO příjemci pojistného plnění, původní vybavení již dříve poškozeného dřevěného Krista na kříži a kříže do pohřebního průvodu je již zřejmě v nenávratnu. Zlepšení by mohlo přinést využití historického domku správce pro bydlení osoby na hřbitov přímo dohlížející. Z historie vyplývající blokáde domku by měla skončit v 06.2016.

Nedvězí

Běžná celoroční údržba. Na odpad slouží kontejnerová sběrná nádoba pravidelně vyvážená Technickými službami města Olomouce, a.s. Zhoršuje se stav historického původního zděného oplocení zejména dochází k rozvolnění prvků v oblasti základové spáry. Stav je kritizován nájemci hřbitova a KMČ Nedvězí. Projekt obnovy oplocení nebyl zahrnut do přípravy projektů Statutárního města Olomouce v roce 2015. HmO se v roce 2015 vynasnaží ze svých prostředků takový projekt ve spolupráci s Magistrátem města Olomouce, odborem investic, připravit.

Slavonín

Běžná celoroční údržba. Je třeba řešit vlastnické vztahy k parcele k.ú.Slavonín pč.948/9 a stavbě márnice.

Nové Sady

Běžná celoroční údržba. HmO považují za nezbytné opravit oplocení hřbitova ve směru k odkalovacím nádržím ČOV.

Hrobka 8HA58 je nově zapsána jako kulturní památka ČR. Pracovníci Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště v Olomouci provádí průzkum, jehož cílem je získat podklady a doporučení pro rekonstrukci hrobky.

Holice

Běžná celoroční údržba. Je připravena studie na rozšíření stávajícího hřbitova o urnový háj. KMČ Holice nadále požaduje vydláždění páteřních komunikací a zřízení urnového háje.

Hodolany

Běžná celoroční údržba.

K údržbě slouží grafické plány hřbitovních skupin, které se osvědčily při orientaci v značně nesourodých hrobových polích. Zákaz pohřbívání do země přijatý hygienikem před desítkami let vyústil podpořený navíc nesystematickou činností našich předchůdců ke vzniku stavu se značnou zátěží ve formě opuštěných hrobových zařízení. HmO na části hřbitova v souladu se zákonem 256/2001 sb., o pohřbívání vyřešily vlastnické vztahy k opuštěnému hrobovému zařízení a vytváří předpoklady pro zlepšení vzhledu podstatné části hřbitova.

Chválkovice

Běžná celoroční údržba. HmO chtějí volně ukládaný hřbitovní a bohužel i nehřbitovní odpad za hřbitovní zdí nahradit zpevněnou plochou pod kontejner na odpad, nabídnout městu Olomouci převzetí správy nad pozemky vlevo a za hřbitovní zdí při pohledu na vstupní bránu a založit zde stromořadí.

Svatý Kopeček

Běžná celoroční údržba. Změněná situace po stavební činnosti v okolí hřbitova a výsledek následného hydro-geologického průzkumu dává předpoklady pro pohřbívání do země i v levém pásu starého hřbitova od dlážděné středové cesty při pohledu od vstupu ke kapli.

Černovír – občanský

Běžná celoroční údržba.

Černovír – vojenský

Na velmi hodnotné i když veřejnosti méně známé olomoucké lokalitě HmO prováděly opakovaná strojní sekání většiny travnatých ploch za účelem zlepšení vzhledu hřbitova. Při vstupu na hřbitov HmO osadily informační tabule s dobovými fotografiemi a stručným historickým exkurzem. 11.11.2013 se opět konala vzpomínková akce spojená s kladením věnců. Bohužel, ačkoliv HmO podaly žádost o odstranění přestárých stromů ve špatném zdravotním stavu dle projektu obnovy zeleně hřbitova již koncem roku 2012, dosud stále probíhá povolovací řízení, které povolující orgán váže na vypracování biologického zhodnocení lokality, což by si dle poptávky HmO vyžádalo značné a dle názoru HmO neefektivně vynaložené náklady, když zdravotní stav stromů skácení vynutí.

Chomoutov

Běžná celoroční údržba. Po desetiletích úsilí občanů a KMČ HmO vlastními finančními prostředky pocházejícími z rozumného a udržitelného hospodaření vybudovaly zpevněnou cestu a parkoviště mezi zástavbou a hřbitovem. Náklady 2 637 tis.Kč. Vzhledem k podstatnému zlepšení stavu a k vynaloženým nákladům HmO zvedly cenu nájmu a služeb s nájmem spojených na úroveň cen platných pro neředitelský hřbitov.

Výzva

Vážení spoluobčané, vyzývám Vás k účinné spolupráci při ochraně hrobového příslušenství, vybavení hřbitovů a vysazované zeleně. Je smutné, že i místa posledního odpočinku jsou dnes v zájmu nenechavých spoluobčanů. Buďme vnímaví na dění kolem nás a každý podnikněme našim schopnostem a okamžitým možnostem odpovídající kroky. Hřbitovy ani při nejlepší snaze neuhlídají jen příslušníci Policie ČR a městské policie.

Poděkování

HmO děkují za spolupráci, pozornost a podporu primátorovi města Olomouce a jeho náměstkům, členům RmO, odboru koncepce a rozvoje, ekonomickému, investičnímu odboru, odboru evropských fondů, jakož i odboru životního prostředí. Děkujeme příslušníkům Městské policie Olomouc za snahu minimalizovat drobné krádeže a zvýšit pocit bezpečnosti návštěvníků hřbitova. Poděkování náleží pracovníkům Národního památkového ústavu územního odborného pracoviště v Olomouci za odbornou pomoc nejen na černovířském a novosadském hřbitově. HmO děkují i Úřadu práce v Olomouci za spolupráci při zaměstnávání osob dlouhodobě nezaměstnaných.